

Sygn. akt IV U 651/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Kazimierz Kostrzewa

Protokolant: stażysta Sylwia Dymańska

po rozpoznaniu w dniu 10 grudnia 2013 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania A. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 27 lutego 2013 roku nr (...) oraz

z dnia 27 lutego 2013 roku nr (...)

w sprawie A. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o wysokość podstawy wymiaru składek i podleganie dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 651/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 20 grudnia 2013 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. decyzją z dnia 27 lutego 2013 r. nr (...) w oparciu o art. 83 ust. 1 pkt. 3 w zw. z art. 18 ust. 8, art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887 z późn. zm.) oraz art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz. U nr 28, poz. 153 z późn.zm.) stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia A. Z. podlegającego ubezpieczeniom jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie mająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 60% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia i wynosi: na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, ubezpieczenie wypadkowe i ubezpieczenie zdrowotne po 1121,19 zł za miesiące 06.2000 r. i 07.2000 r.

W szczególności organ rentowy wskazał, że odwołujący w okresie od 01.01.1999 r. do 09.10.2000 r. prowadził działalność gospodarczą. W wyniku analizy dokumentów ustalono, że zgłosił się do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. W dokumentach rozliczeniowych za okres 6.2000 i 07.2000 zadeklarował zaniżone podstawy wymiaru składek w wysokości 1113,79 zł miesięcznie. W oparciu o art. 18 ust. 8 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych obowiązujący do dnia 12.2008 r. podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób prowadzących

pozarolniczą działalność gospodarczą stanowiła zadeklarowana kwota nie niższa niż 60% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale. Zgodnie z obowiązującym do dnia 31.03.2003 r. art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe tych osób. Zgodnie z Komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 11 maja 2000 r. (M.P. nr 14 poz. 314) przeciętne wynagrodzenie w pierwszym kwartale 2000 r. wynosiło 1868,65 zł.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. decyzją z dnia 27 lutego 2013 r. nr (...) w oparciu o art. 83 ust. 1 pkt. 2 oraz art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887 z późn. zm.) stwierdził, że A. Z. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie mająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 60% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia nie podlega dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu w okresach: od 01.01.1999 r. do 31.07.1999 r., od 01.09.1999 r. do 31.07.2000 r. i od 01.09.2000 r. do 09.10.2000 r.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że odwołujący w okresie od 01.01.1999 r. do 09.10.2000 r. prowadził działalność gospodarczą. W wyniku analizy dokumentów ustalono, że zadeklarował podleganie dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu w okresie od 01.01.1999 r. oraz 14.01.2000 r. Z analizy konta wynika, że składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe dokonywał za poszczególne miesiące z opóźnieniem, niektóre z nich nie zostały uregulowane w całości, a wpłaty na FUS za określone miesiące częściowo zostały pozyskane w drodze postępowania egzekucyjnego. Zgodnie z art. 14 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych: ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz chorobowe, o których mowa w ust. 1, ustają:

1) od dnia wskazanego we wniosku o wyłączenie z tych ubezpieczeń, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym wniosek został złożony;

2) od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, za który nie opłacono w terminie składki należnej na to ubezpieczenie - w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność i osób z nimi współpracujących, duchownych oraz osób wymienionych w art. 7; w uzasadnionych przypadkach Zakład, na wniosek ubezpieczonego, może wyrazić zgodę na opłacenie składki po terminie, z zastrzeżeniem ust. 2a;

3) od dnia ustania tytułu podlegania tym ubezpieczeniom.

Ponieważ odwołujący nie dokonał w obowiązujących terminach opłaty składki na dobrowolne ubezpieczenia chorobowe za wskazane miesiące nie podlega dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu.

A. Z. w odwołaniach od obu zaskarżonych decyzji domagał się ich zmiany i ustalenia, że sprawa jest przedawniona, a decyzje zostały wydane bezpodstawnie. Nie kwestionował faktu zadeklarowania zaniżonej wysokości podstawy wymiaru składek za okres 06.2000 r. i 07.2000 r. ani nie kwestionował opłacania składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe z opóźnieniem za wskazane przez organ rentowy okresy aczkolwiek wskazywał, że opóźnienie nie było ewentualnie tak duże jak to wynika z informacji organu rentowego.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołania wniósł o ich oddalenie, podtrzymując argumenty zawarte w zaskarżonej decyzji. Dodatkowo podniósł, iż fakt przedawnienia składek nie ma wpływu na ich poprawne przypisanie do kont ubezpieczonego i jest czynnością o charakterze technicznym.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. Z. w okresie od 01.01.1999 r. do 09.10.2000 r. prowadził działalność gospodarczą. Zgłosił się z tego tytułu do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz ubezpieczenia zdrowotnego. W dokumentach rozliczeniowych za okres 6.2000 i 07.2000 zadeklarował zaniżone podstawy wymiaru składek w wysokości 1113,79 zł miesięcznie. Zadeklarował

podleganie dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu w okresie od 01.01.1999 r. oraz 14.01.2000 r. Z analizy konta wynika, że składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe dokonywał za poszczególne miesiące z opóźnieniem, niektóre z nich nie zostały uregulowane w całości, a wpłaty na FUS za określone miesiące częściowo zostały pozyskane w drodze postępowania egzekucyjnego.

Dowód: akta rentowe,

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. decyzją z dnia 27 lutego 2013 r. nr (...) w oparciu o art. 83 ust. 1 pkt. 3 w zw. z art. 18 ust. 8, art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887 z późn. zm.) oraz art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz. U. nr 28, poz. 153 z późn. zm.) stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia A. Z. podlegającego ubezpieczeniom jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie mająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 60% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia i wynosi: na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, ubezpieczenie wypadkowe i ubezpieczenie zdrowotne po 1121,19 zł za miesiące 06.2000 r. i 07.2000 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. decyzją z dnia 27 lutego 2013 r. nr (...) w oparciu o art. 83 ust. 1 pkt. 2 oraz art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887 z późn. zm.) stwierdził, że A. Z. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie mająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 60% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia nie podlega dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu w okresach: od 01.01.1999 r. do 31.07.1999 r., od 01.09.1999 r. do 31.07.2000 r. i od 01.09.2000 r. do 09.10.2000 r.

Powyższe okoliczności sprawy Sąd ustalił na podstawie dokumentów organu rentowego. Odwołujący nie zaprzeczał okolicznościom faktycznym wskazanym w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołania A. Z. podlegały oddaleniu jako bezzasadne.

W myśl art. 13 pkt. 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887 z późn. zm.) osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności.

Podstawę wymiaru składek dla osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą stanowi, w myśl art. 18 ust. 8 powołanej ustawy w brzmieniu obowiązującym do dnia 12.2008 r. - zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale.

Zgodnie z obowiązującym do dnia 31.03.2003 r. art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe tych osób. Zgodnie z Komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 11 maja 2000 r. (M.P. nr 14 poz. 314) przeciętne wynagrodzenie w pierwszym kwartale 2000 r. wynosiło 1868,65 zł.

A. Z. w okresie od 01.01.1999 r. do 09.10.2000 r. prowadził działalność gospodarczą. Zgłosił się do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej i w dokumentach rozliczeniowych za okres 06.2000 i 07.2000 zadeklarował zaniżone podstawy wymiaru składek w wysokości 1113,79 zł miesięcznie. Przeciętne wynagrodzenie w pierwszym kwartale 2000 r. wynosiło 1868,65 zł, zatem słusznie organ rentowy zaskarżoną decyzją z dnia 27.02.2013 r. nr (...) ustalił, że podstawą

wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 60% tej kwoty i wynosi: na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, ubezpieczenie wypadkowe i ubezpieczenie zdrowotne po 1121,19 zł za miesiące 06.2000 r. i 07.2000 r.

W toku postępowania odwołujący nie kwestionował faktu zaniżenia zadeklarowanej kwoty na wskazane tytuły ubezpieczeń podnosił natomiast zarzut przedawnienia należności z tytułu składek.

Stosownie do treści art. 24 ust. 4. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne, z zastrzeżeniem ust. 5-6.

Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 27 czerwca 2013 r. III AUa 1656/12 stwierdził, że z dniem 1 stycznia 2012 r. na podstawie art. 11 pkt 1 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. Nr 232, poz. 1378) zmieniono treść art. 24 ust. 4 u.s.u.s. i skrócono okres przedawnienia składek na ubezpieczenia społeczne z 10 do 5 lat. Zgodnie z art. 27 powołanej ustawy, do przedawnienia należności z tytułu składek, o którym mowa w art. 24 ust. 4 ustawy systemowej, którego bieg rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2012 r., stosuje się przepisy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z tym że bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia 1 stycznia 2012 r. Wedle zasady wynikającej z tego przepisu do należności składkowych nieprzedawnionych do 1 stycznia 2012 r. (wedle starych zasad z zastosowaniem 10-letniego okresu przedawnienia) ma zastosowanie 5-letni termin przedawnienia, z tym jednak bardzo istotnym zastrzeżeniem, że liczy się go nie od daty ich wymagalności, tak jak o tym stanowi art. 24 ust. 4 ustawy systemowej, ale od dnia 1 stycznia 2012 r. Wyjątek od tej zasady ustanawia ust. 2 powołanego przepisu, stosownie do którego jeżeli przedawnienie rozpoczęte przed dniem 1 stycznia 2012 r. nastąpiłoby zgodnie z przepisami dotychczasowymi, wcześniej przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego przepisu (LEX nr 1350353).

Stosownie do treści art. 34 ust. 1 powołanej ustawy zakład zapewnia rzetelność i kompletność informacji gromadzonych na kontach ubezpieczonych i na kontach płatników składek w sposób uregulowany niniejszą ustawą.

Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 17 lipca 2013 r. III AUa 1688/12 stwierdził, że artykuł 24 ust. 4 u.s.u.s., jako przepis regulujący kwestie przedawnienia należności z tytułu składek nie odnosi się w żadnej mierze do przepisów regulujących zasady ustalania podstawy wymiaru składek. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w ramach uprawnień wynikających z art. 83 ust. 1 u.s.u.s. może wydać decyzję ustalającą prawidłowe podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w każdym czasie. Prawo do wydania takiej decyzji nie ulega przedawnieniu. Przedawnieniu, o którym mowa w art. 24 ust. 4 u.s.u.s. podlegają jedynie należności z tytułu składek (LEX nr 137229).

Prawo do wydania decyzji ustalającej wysokość podstawy wymiaru składek na określone ubezpieczenia nie ulega przedawnieniu. Przedawnieniu, o którym mowa w art. 24 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych podlegają jedynie należności z tytułu składek. Stąd też zarzut przedawnienia może być brany pod uwagę tylko w sprawach z odwołań od decyzji wymierzających wysokość składek, w tym ustalających wysokość zaległości w opłacaniu składek i zobowiązujących do ich zapłacenia. W niniejszej sprawie takiej decyzji organ rentowy nie wydał zatem zarzut ten okazał się chybiony.

Zgodnie z art. 14 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych: ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz chorobowe, o których mowa w ust. 1, ustają:

1) od dnia wskazanego we wniosku o wyłączenie z tych ubezpieczeń, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym wniosek został złożony;

2) od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, za który nie opłacono w terminie składki należnej na to ubezpieczenie - w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność i osób z nimi współpracujących, duchownych oraz osób wymienionych w art. 7; w uzasadnionych przypadkach Zakład, na wniosek ubezpieczonego, może wyrazić zgodę na opłacenie składki po terminie, z zastrzeżeniem ust. 2a;

3) od dnia ustania tytułu podlegania tym ubezpieczeniom.

Odwołujący składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe dokonywał za poszczególne miesiące z opóźnieniem, niektóre z nich nie zostały uregulowane w całości, a wpłaty na FUS za określone miesiące częściowo zostały pozyskane w drodze postępowania egzekucyjnego. Odwołujący tego faktu nie kwestionował co do zasady, podnosił jedynie, iż ewentualne opóźnienia w zapłacie składek na poszczególne miesiące były mniejsze niż to wynika ze stanowiska organu rentowego. W tej sytuacji Sąd nie analizował szczegółowo dat wpłaty poszczególnych składek skoro co do zasady odwołujący przyznał, że wpłat dokonywał z opóźnieniem.

Ponieważ odwołujący nie dokonał w obowiązujących terminach opłaty składki na dobrowolne ubezpieczenia chorobowe za wskazane w zaskarżonej decyzji miesiące to nie podlega dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu w okresach: od 01.01.1999 r. do 31.07.1999 r., od 01.09.1999 r. do 31.07.2000 r. i od 01.09.2000 r. do 09.10.2000 r.

Sąd oddalił odwołania od obu decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w T. z dnia 27.02.2013 r. na podstawie art. 477¹⁴ §1kpc.

(...)

S..

(...)

(...)

(...)